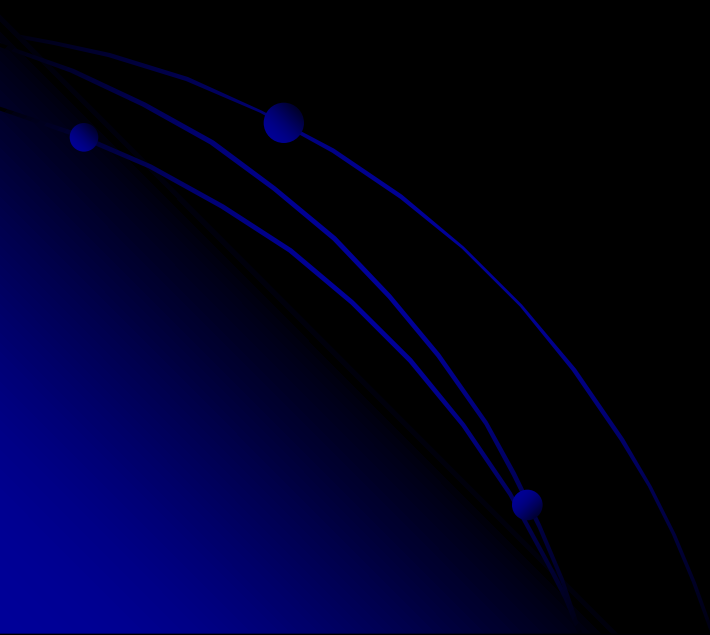

Podpora rozvoja čitateľskej gramotnosti v Štátnom vzdelávacom programe

PhDr. Ivana Gregorová, PhDr. Katarína Vaškaninová

Ked' čítaš knihu, neusiluj sa za každú cenu dopracovať k ďalšej kapitole, ale snaž sa pochopiť, o čom kniha hovorí. Hoci aj trikrát sa vráť ku každej kapitole.

(Kijevský kódex, 1076)

Význam čitateľskej gramotnosti

- čitateľská gramotnosť je jednou z kľúčových kompetencií
- celospoločenská požiadavka na absolventa vzdelávacieho systému je, aby
 - dokázal získavať potrebné informácie, následne ich analyzoval, syntetizoval a opätovne použil v odlišnej životnej situácii

Výsledky PISA

- Slovenská republika ocitla svojím výkonom pod priemerom krajín OECD.
 - žiaci na Slovensku zvládajú úlohy priemernej náročnosti
 - miera úspešnosti klesala so stúpajúcou náročnosťou jednotlivých úloh

Reforma vzdelávacieho systému

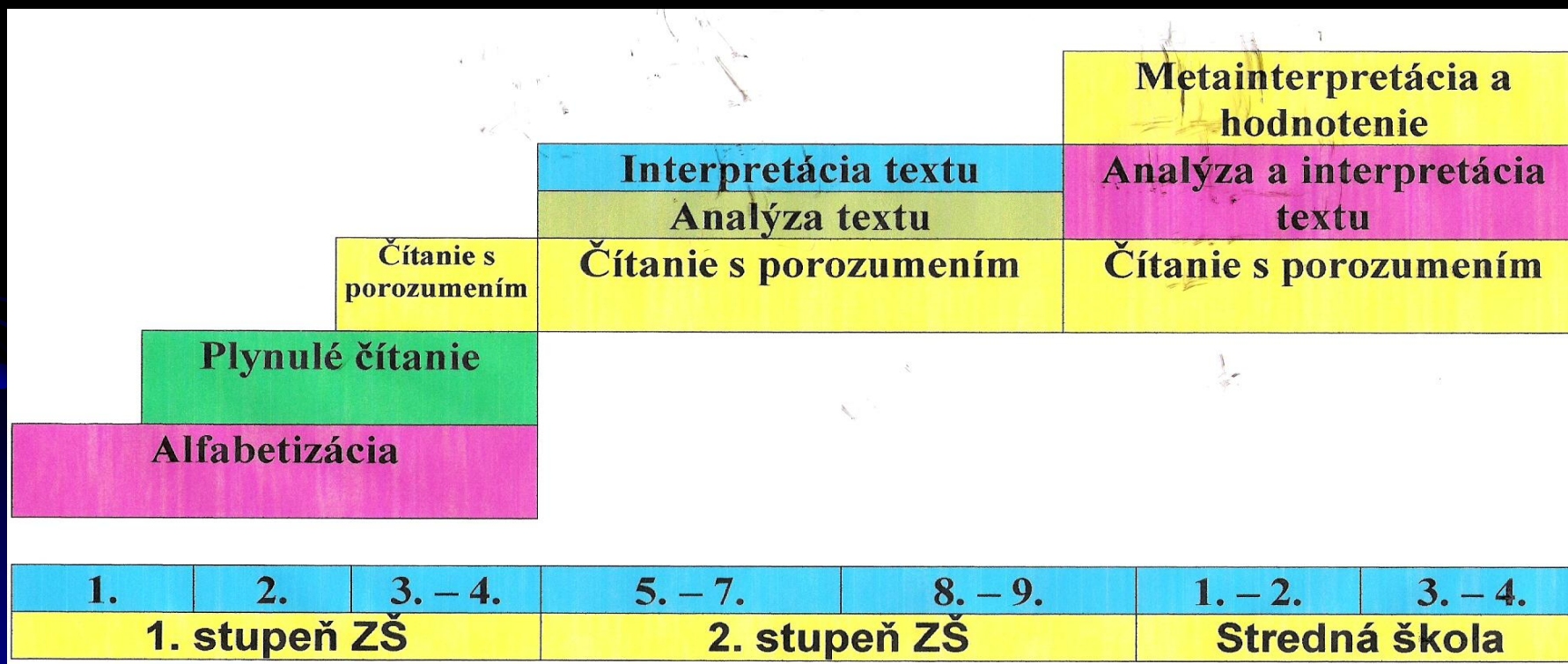
- začiatok reformy vzdelávania 2008
- jedným z východísk sú kompetencie stanovené v odporúčaní Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie
- kompetencie absolventa súvisiace s čitateľskou gramotnosťou:
 - rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať

Význam podpory čitateľskej gramotnosti

- Porozumenie textu, hlavne učebného textu, je dôležitou podmienkou „vstupu“ žiaka do učiva. Učenie sa nie je zmysluplné a nie je efektívne, keď v ňom chýba porozumenie. (Gavora, 2008)
- porozumieť prečítanému textu znamená
 - vedieť vyhľadávať informácie, selektovať ich, syntetizovať, integrovať, určiť ich hierarchiu, použiť ich v rôznych situáciách a pod.
- dôležitá úzka medzipredmetová a medziodborná spolupráca

Podpora čitateľskej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra

Rozvoj čitateľskej gramotnosti na základnej a strednej škole

Zmeny vo vyučovaní SJL

- celková zmena koncepcie vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra
- aktívne uplatňovanie inovatívnych didaktických prístupov a metód pri vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra

Nová koncepcia vyučovania SJL

- cieľ
 - rozvíjanie komunikačných schopností žiakov na základe chápania jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi
 - rozvoj komunikačných kompetencií v rámci komunikačno-zážitkového modelu vyučovania
- zmena učebného obsahu
- úloha vedomostí pri interpretácii významu textu

Čítanie s porozumením 6. – 7. ročník SJL

1. Zamerať svoje čítanie podľa potreby
2. Pochopiť význam textu
3. Pochopiť formálnu stránku textu
4. Odlíšiť vetu a text
5. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu
vzhľadom na využitie interpunkčných
znamienok, gramatických kategórií (rod, číslo,
pád, osoba, číslo, čas)
6. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek

Nová koncepcia vyučovania SJL literárna zložka

- rozvoj čítania s porozumením v pojmovo-logickom a obrazno-metaforickom kontexte
- podstata nového vyučovania literárnej výchovy
 - utváranie a rozvíjanie čitateľského vedomia, ktoré bude správne rozumieť údajom z textu a ktoré o nich bude komunikovať, vhodne využívajúc niektoré odborné pojmy
 - výchova komunikatívneho a kriticky mysliaceho čitateľa

Očakávania od novej koncepcie

- formovanie komunikatívneho a kriticky mysliaceho čitateľa, pre ktorého sa spôsobilosti a čitateľské stratégie stanú základným nástrojom k uchopeniu jazykového komunikátu v rámci rôznych disciplín

Čítanie s porozumením ako základný kameň vyučovania SJL

- čítanie s porozumením ako plnohodnotná súčasť vzdelávacieho obsahu
- podpora rozvoja čítania s porozumením v iných predmetoch
- zdôraznenie celospoločenského významu rozvoja čitateľských spôsobilostí

Ďakujem za pozornosť

